Kľačiansky hlas
DEDINSKÉ NOVINKY

Číslo 2 *DECEMBER 2023* *Ročník 9*

Vážení spoluobčania, milí čitatelia,

pred koncom kalendárneho roka vám prostredníctvom obecných novín prinášame informácie o živote v našej obci v predošlom polroku, ktorým sme uzavreli prvý rok nového volebného obdobia.

Uplynulých šesť mesiacov môžeme označiť ako obdobie rekonštrukcií a opráv. V letných mesiacoch sme vymenili poklop na čističke pri radovej bytovke, nakoľko ten doterajší už neplnil svoju funkciu a vytváral aj bezpečnostné riziko, hlavne pre deti.

Po viac ako 25 rokoch sme vymenili drevenú autobusovú zastávku pri kostole. Dôvodom na jej výmenu nebol len jej vzhľad, ale aj jej podložie, ktoré bolo v dôsledku povodní poškodené a hrozilo nebezpečenstvo zosuvu obidvoch brehov potoka.

Vynovili sme aj fasádu obecného úradu a kultúrneho domu, čo ani nebolo v pláne. V pláne sme mali iba opravu zatekajúcej strechy na kultúrnom dome a opravu rín. Obidva nedostatky boli spôsobené zosuvom snehu zo strechy, nakoľko lapače snehu boli strhnuté a odkvapové žľaby zdeformované. Bolo potrebné založiť nové lapače snehu, aj nové žľaby.

Na takúto opravu bolo nevyhnutné postaviť lešenie. A keď už to lešenie bolo tu, tak sme ho využili aj na opravu fasády. S návrhom farebnej úpravy nám pomohol Ing. arch. Miroslav Mlynček, za čo sa mu chcem poďakovať.

Koncom leta sme stihli ešte zrekonštruovať posledný úsek cesty od Hôrky ku kameňolomu a úsek cesty do Žlebiny, v celkovej dĺžke 200 m.

Zmenu ste si mohli všimnúť aj na našej obecnej webovej stránke, ktorú sme zatraktívnili a sprehľadnili, aby ste sa mohli jednoduchšie dostať k potrebným informáciám.

Tu treba povedať, že vzhľadom na to v akej finančnej situácii sa nachádzajú samosprávy na Slovensku, to nebolo jednoduché. Vlastne by to ani nebolo možné bez prostriedkov, ktoré sme získali z dotácií. Poďakovať sa chcem poslancovi obecného zastupiteľstva Ing. Jánovi Vrbenskému, ktorý aj tento rok pomohol k získaniu dotácie z Mimoriadneho fondu Lesov SR vo výške takmer 14 000 Eur na opravu ciest. Ďalšie dotácie sme získali z Environmentálneho fondu SR, z Ministerstva investícií regionálneho rozvoja a informatizácie SR na projekt Riešenie migračných výziev. Získali sme tiež kompenzácie za zvýšené náklady na energie a vysokú infláciu v uplynulom roku. Štát nám refundoval výdavky na riešenie snehovej kalamity, ktorá bola vo februári. Pomohlo nám aj odpustenie tzv. Covidovej pôžičky z roku 2020 vo výške 5 800 Eur. Túto pôžičku dostali všetky obce, ktoré o ňu požiadali a v tomto roku bola preklasifikovaná rozhodnutím vlády SR na dotáciu. Celková výška mimorozpočtových príjmov, ktoré sme v tomto roku pre obec získali, predstavuje sumu takmer 40 000 Eur.

Okrem už spomenutých rekonštrukcií sme spolu s poslancami na zasadnutiach obecného zastupiteľstva riešili aj projekt kanalizácie a územný plán obce. Obidva projekty sú v štádiu riešenia. Priebežne vás budeme informovať o stave týchto projektov. V budúcom roku by sme chceli realizovať projekt rekonštrukcie domu smútku, na ktorý máme v rezervnom fonde vlastné prostriedky.

Nový poklop na ČOV pri bytovkách

Autobusová zastávka pri kostole

Nová fasáda obecného úradu a kultúrneho domu

Zrekonštruované úseky cesty

Pri multifunkčnom ihrisku by sme chceli realizovať projekt výstavby workoutového ihriska, ktorý by sme chceli financovať z prostriedkov Programu rozvoja vidieka prostredníctvom MAS Stredný Liptov.
Všetky ďalšie stavebné aktivity v obci budú závisieť od toho, ako bude schválený štátny rozpočet. Nová vláda, ktorá vzišla zo septembrových predčasných parlamentných volieb avizuje, že obciam budú znižované príjmy z podielových daní... Na tento trend musíme reagovať aj my s poslancami obecného zastupiteľstva. Štát prenáša na obce čoraz viac kompetencií bez toho, aby ich obciam dofinancoval. Tak povediac núti obce, aby zvýšené výdavky kompenzovali zvyšovaním miestnych daní a poplatkov. Urobíme tak len v nevyhnutnom prípade a len pri dani zo stavieb. Poplatok za komunálny odpad nebudeme zvyšovať, ani ostatné dane a poplatky. V tomto roku sme zmenili spôsob zberu papiera a plastov. Vrecový zber má ešte veľa nedostatkov, ale postupne sa ich snažíme odstraňovať. Určite však bol prínosom a aj vďaka tomu nemusíme dvíhať cenu za komunálny odpad, lebo dosahujeme vyššie percento vyseparovateľnosti odpadu.

V roku 2023 sme zaviedli zber textilu, v ktorom budeme pokračovať aj v nasledujúcich rokoch. So zberovou spoločnosťou jednáme o tom, že by bol v obci zavedený vážený zber komunálneho odpadu. Pokiaľ sa nič nezmení, mali by sme tento systém zaviesť od roku 2025.

Viem, že sa vám niektoré informácie čítajú ťažko, ale je potrebné, aby ste vedeli o ťažkostiach, ktoré na zasadnutiach obecného zastupiteľstva musíme riešiť, aby sme zabezpečili riadny chod obce. Nie je to jednoduché, ale citlivo sa snažíme eliminovať čo najviac negatívnych dopadov na obec a neprenášať ich na vás občanov.

Vážení občania, čaká nás neisté obdobie, ktoré bude ovplyvnené vojenskými konfliktmi v Európe i vo svete a zároveň zhoršujúcou sa ekonomickou situáciou v našej krajine. Verím, že toto obdobie spoločným úsilím zvládneme. Čas nastávajúceho roka je však aj príležitosť, aby sme ho vnímali ako dar, ktorý nám dáva možnosť tvorivo konať dobro. Využime túto príležitosť.

Chcem sa na záver poďakovať poslancom obecného zastupiteľstva, zamestnancom obecného úradu, aj vám všetkým, ktorí sa podieľate na práci v obci. Zachovajte nám svoju priazeň aj v nasledujúcom roku.

Prajem vám milí Kľačanci, aby ste blížiace sa Vianoce prežili v pokoji a láske v kruhu svojej rodiny. Tiež vám prajem, aby ste rok 2024 prežili v dobrom zdraví, a aby sa vám splnili všetky vaše túžby a želania.

S úctou Ján Hollý starosta obce

Oprava cesty v Kľačianskej doline

Havarijný stav lesnej cesty v Kľačianskej doline, bol dôvodom, pre ktorý sa v druhej polovici tohto roka uskutočnili v kultúrnom dome v Liptovských Kľačanoch tri stretnutia vlastníkov, správcov a obhospodarovateľov lesa. Na týchto stretnutiach sa účastníci zhodli na tom, že v prvom rade je potrebné vykonať v jarných mesiacoch vysprávky kritických úsekov, prečistenie priepustov a prícestných rigólov. V ďalšom kroku plánujú prevziať cestu od Lesov SR do svojej správy a postupne ju zrekonštruovať. Na tento účel by chceli použiť prostriedky z dotačných fondov. Obec Liptovské Kľačany tento úmysel všestranne podporuje ako koordinátor poskytnutím priestorov a potrebných informácií.

VÝSLEDKY PREDČASNÝCH VOLIEB DO NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Výsledky v Liptovských Kľačanoch:

SMER – sociálna demokracia	**61 hlasov**
Z toho Robert Fico	51 hlasov
Juraj Blanár	24 hlasov
Robert Kaliňák	24 hlasov
HLAS – sociálna demokracia	**53 hlasov**
Z toho Peter Pelegrini	38 hlasov
Denisa Saková	24 hlasov
Ján Blcháč	23 hlasov
Progresívne Slovensko	**27 hlasov**
Z toho Michal Šimečka	20 hlasov
Tomáš Valášek	6 hlasov
REPUBLIKA	18 hlasov
Sloboda a Solidarita	17 hlasov
SME RODINA	10 hlasov
Kresťanskodemokratické hnutie	10 hlasov
Slovenská národná strana	9 hlasov
OĽANO a priatelia	6 hlasov
Z toho Igor Matovič	3 hlasy
Kotlebovci – ľudová strana	
Naše Slovensko	6 hlasov
Demokrati	5 hlasov
Pirátska strana – Slovensko	2 hlasy
Princíp	2 hlasy
Komunistická strana Slovenska	1 hlas
Slovenské Hnutie Obrody	1 hlas
KARMA	1 hlas

Počet voličov zapísaných v zozname	291
Počet voličov, ktorí sa zúčastnili hlasovania	231
Počet platných odovzdaných hlasov	229
Volebná účasť	79,38 %

Celoslovenské výsledky:

SMER – sociálna demokracia	**681 017 hlasov**
Z toho Robert Fico	531 528 hlasov
Robert Kaliňák	263 045 hlasov
Ľuboš Blaha	220 478 hlasov
Progresívne Slovensko	**533 136 hlasov**
Z toho Michal Šimečka	303 423 hlasov
Tomáš Valášek	66 056 hlasov
HLAS – sociálna demokracia	**436 415 hlasov**
Z toho Peter Pelegrini	337 976 hlasov
Denisa Saková	168 453 hlasov
Richard Raši	141 234 hlasov
OĽANO a priatelia	**264 137 hlasov**
Z toho Igor Matovič	178 614 hlasov
Kresťanskodemokratické hnutie	202 515 hlasov
Sloboda a Solidarita	187 645 hlasov
Slovenská národná strana	166 995 hlasov
REPUBLIKA	141 099 hlasov
SZÖVETSÉG-maďarská aliancia	130 183 hlasov
Demokrati	87 006 hlasov
SME RODINA	65 673 hlasov
Kotlebovci – ľudová strana	
Naše Slovensko	25 003 hlasov
Komunistická strana Slovenska	9 867 hlasov
Pirátska strana – Slovensko	9 358 hlasov
Modrí	7 935 hlasov
Maďarské fórum, Rómska Koalícia	3 486 hlasov

Volebná účasť na Slovensku 68,5 %

Zapisovateľ Dagmar Chvojková

PSÍK MEDVEDÍKOVITÝ (nyctereutes procyonoides)

V našej obci sme v lete zaznamenali výskyt ďalšej šelmy. Psík medvedíkovitý je psovitá šelma, ktorá sa na Slovensko dostala až z juhovýchodnej Ázie. Všežravá šelma žije nočným životom a predstavuje hrozbu hlavne pre vtáky, drobnú zver a hydinu. Hoci je veľmi plachý, pri stretnutiach s ním treba byť veľmi opatrný. Jedná sa o invázny druh, ktorý je nebezpečný aj tým, že je nositeľom nebezpečných nákaz (besnota, svalovec, vtáčia chrípka, toxoplazmóza). Psík je veľký približne ako líška, má však kratší chvost a nohy. Na prvý pohľad si ho môžeme pomýliť aj s jazvecom.

Ján Hollý

Domáca pálenka z liehovaru v Liptovských Kľačanoch vyhrala medzinárodnú súťaž

Destiláty vyrábané na Liptove, v podhorí Nízkych Tatier, obstáli v medzinárodnej konkurencii na medzinárodnej súťaži ovocných a obilných destilátov. Dejiskom súťaže Carpathian Quality bola koncom septembra Spišská Pálenica v Starej Ľubovni. Do súťaže prihlásili výrobcovia dovedna 233 vzoriek dodaných liehovarmi a pestovateľmi z krajín Európskej únie. „Ovocné destiláty hodnotila porota v niekoľkých kategóriách. V kategórii ovocných destilátov dodaných liehovarmi získali naše produkty, Domáca pálenka Hruškovica 52% a Domáca pálenka Jablkovica 52%, prvé miesto vo svojej kategórii, čím sa stali víťazmi kategórie," ozrejmil Ján Ratkoš, majiteľ liehovaru Liptovské Kľačany.

Súťaž sa zameriava na hodnotenie a ocenenie kvality destilátov vyrobených z ovocia a obilnín a pristupuje k jednotlivým vzorkám z hľadiska chuťových a aromatických vlastností, čistoty a charakteru. Liehovar v Liptovských Kľačanoch vyhral ako jediný z konkurencie hneď dve súťažné kategórie. Domáca pálenka hruškovica a jablkovica z Liptova vyhrali s absolútnym prehľadom, zo 100 bodov získali každá 99. Pre liehovar Liptovské Kľačany, ktorý nadväzuje na rodinnú tradíciu, je dôležitý starostlivý výber kvalitného ovocia. Zaujímavosťou je, že v kategórii páleníc Pálenica Liptovské Kľačany tiež zbierala popredné miesta. Zlatý diplom získala RÍBEZĽOVICA, strieborný diplom BAZOVICA a bronzový diplom MALINOVICA. Destiláty vyrábané v severných oblastiach, akými je aj Liptov, majú podľa Jána Ratkoša svoj nezameniteľný charakter. Dôvod je jednoduchý, pestujú sa tu prevažne staré tradičné odrody ovocia, ktoré boli prispôsobené kraju.

Prevzaté zdroj MY Liptov

30. rokov stretnutia Kľačian na Slovensku

Obec Čierne Kľačany usporiadala dňa 5. júla 2023 pri príležitosti 30. výročia stretávania Kľačian na Slovensku slávnosť, ktorej sa za našu obec zúčastnili starosta obce a zástupca starostu obce s manželkami. Na stretnutí boli okrem hostiteľskej obce prítomní aj zástupcovia Liptovských Kľačian, Slovenských Kľačian, Turčianskych Kľačian, Fiľakovských Kľačian, Hronských Kľačian a Kľačian pri Hlohovci. V slávnostnom programe vystúpil s príhovorom aj autor myšlienky stretávania sa Kľačian na Slovensku PhDr. Stanislav Bajaník, ktorý stručne zhrnul dôvody, pre ktoré už v súčasnosti nie je možné organizovať tieto podujatia v takom rozsahu ako tomu bolo v minulosti.

Spoločenská kronika obce Liptovské Kľačany

Životné jubileum

V druhom polroku 2023 sa životného jubilea dožili:

Ján Záborský	90 rokov
Peter Hollý	60 rokov
Mária Kubíková	60 rokov
Eva Vyšňanová	60 rokov
Marta Veselovská	60 rokov
Peter Devečka	50 rokov
Vladimír Tholt	50 rokov

Milí jubilanti, dožili ste sa v týchto dňoch krásneho veku. Všetci vám želáme pevné zdravie, veľa radosti, šťastia, pohody, lásky, úspechov v osobnom i pracovanom živote. Nech sa vám splnia životné sny. Všetko po čom túžite zaželať vám chceme. Len to najkrajšie, čo život môže dať, chceme vám pri vašich jubileách zaželať. Nech máte život ako sen, užívajte si každý deň.

Narodili sa

Viktor Jašica

Najkrajšie zo všetkých darčekov dáva život do kočíkov. V jednom z nich teraz ticho dýcha vaše šťastie, vaša pýcha. Blahoželáme rodičom, ale aj celej rodine k narodeniu Viktorka.

Opustili nás

S pocitom hlbokého zármutku a úprimnej účasti, vyslovujeme smútiacej rodine svoju sústrasť nad odchodom pani Márie, ktorá v týchto dňoch dožila svoj plodný život naplnený prácou a láskou k ľuďom. Jej svetlú pamiatku si zachovávame v našich srdciach.

Mária Janičinová 86 rokov

Manželstvo uzavreli

Lucia Chmelická a Peter Čupka
Boris Medvecký a Silvia Vojtková

Prstienky zlaté, čo ste si navliekli, nech chránia Vašu lásku, ktorú v srdciach máte.
Nič lepšieho sa nedá do života priať,
len aby jeden druhého mal rád.
Nech Vaša láska kvitne každým dňom
a šťastie sprevádza Vás celým životom.
Život je ako rozprávka, umenie je žiť,
a preto Vám prajeme šťastne vykročiť.

Stav obyvateľov k 31.12.2023

Prihlásení	10
Odhlásení	3
Narodení	2
Zomrelí	1
Spolu	**368**

Jozefa Mikušincová a Bohuslava Martinková

MÁME NOVÉHO DIECÉZNEHO BISKUPA

Keď 28.10.2020 zomrel Mons. Štefan Sečka, diecézny biskup, biskupský stolec ostal prázdny. Celé tri roky sa veriaci Spišskej diecézy modlili za nového biskupa. S túžbou všetci čakali na rozhodnutie Svätého otca.
8. septembra 2023, na sviatok narodenia Panny Márie, pápež František menoval za 15. spišského diecézneho biskupa Mons. Františka Trstenského. Biskupskú vysviacku prijal 21. októbra 2023 z rúk košického arcibiskupa a metropolitu Mons. Bernarda Bobera. Spolusvätiteľmi boli apoštolský nuncius na Slovensku Mons. Nicola Girasoli a emeritný pomocný spišský biskup Mons. Andrej Imrich.

Mons. prof. František Trstenský sa narodil 13. marca 1973 v Trstenej (Spišská diecéza). Filozofické a teologické štúdiá absolvoval na Teologickom inštitúte pri Kňazskom seminári v Spišskej Kapitule. Kňazskú vysviacku prijal 21. júna 1997 v Tvrdošíne. Bol kaplánom v Spišských Vlachoch a v Dolnom Kubíne. V rokoch 2000 – 2004 študoval v Jeruzaleme, kde získal licenciát z biblických vied a archeológie (SSLic.). V roku 2006 získal doktorát z biblickej teológie (ThDr.) na Pápežskej teologickej akadémii v Krakove, v roku 2008 sa habilitoval na docenta na Teologickej fakulte Katolíckej univerzity v Ružomberku a v roku 2015 bol vymenovaný prezidentom SR za profesora. Od roku 2004 prednáša biblické predmety na Teologickom inštitúte Teologickej fakulty Katolíckej univerzity a v Kňazskom seminári biskupa Jána Vojtaššáka v Spišskej Kapitule. Od roku 2014 do roku 2020 vykonával funkciu prorektora pre zahraničné vzťahy Katolíckej univerzity v Ružomberku. Od roku 2020 bol farárom a dekanom v Kežmarku a zároveň prednášal Nový zákon a biblickú gréčtinu v Kňazskom seminári na Spiši. Je cirkevným cenzorom a členom viacerých diecéznych komisií. Aktívne publikuje a spolupracuje s Rádiom Lumen a TV Lux v oblasti biblickej problematiky. Okrem biblických jazykov – hebrejčiny a gréčtiny – ovláda anglický, taliansky a francúzsky jazyk a dohovorí sa aj po nemecky a poľsky.
Tento vzdelaný kňaz sa stal, vo svojich 50. rokoch, najmladším rímskokatolíckym biskupom na Slovensku. Modlime sa za nášho nového diecézneho biskupa Františka.
„Pane, nech stojí pevne pred Tvojou tvárou a nech statočne vykonáva úlohu pastiera, ktorú má jedine z Tvojej svätej vôle.“

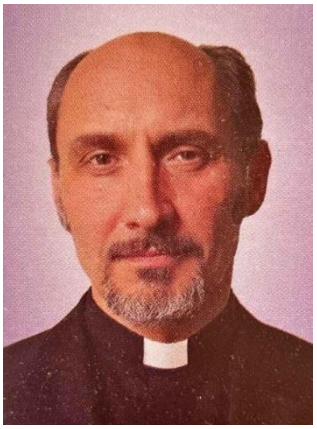

Milí priatelia,
iste si mnohí pamätáte na rok 1996. Keď bývalý pán farár Michal Štang odišiel do služby v armáde, na krátky čas ho zastúpil mladučký kňaz Miloš Krakovský.
Pochádza z Ružomberku, kde sa narodil 12. júla 1966. Za kňaza bol vysvätený 17. júna 1995. Keď prišiel do našej farnosti, bol iba rok po kňažskej vysviacke. Jedno leto býval na fare v Kľačanoch v náročných podmienkach a už vtedy sníval o odchode do misií. Jeho túžba bola zaniesť Evanjelium do chudobných krajín. To sa mu podarilo. V lete 1997 odišiel na misiu do Ruskej federácie do mesta Irkutsk. Slúžil v Bratsku, Talnachu, Magadane, Chabarovsku a Čite.
Napriek tomu, že uplynulo veľa rokov, otec Miloš na našu farnosť nezabudol. Vždy keď prišiel na Slovensko, ohlásil sa aj v Kľačanoch. Tak to bolo aj 5. júla 2023, keď sme ho privítali v kostole svätej Alžbety. V príhovore počas svätej omše hovoril o ťažkých podmienkach, v ktorých ľudia žijú. Ale oveľa horšie je to v duchovnej oblasti. Každý misionár, ochotný zdieľať tieto ťažké podmienky, je pre národy chudobných krajín nesmiernym požehnaním. K pomoci misiám môžeme prispieť aj my. Najmä modlitbou, ale aj hmotnými darmi. Nuž buďme štedrí a Pán Boh nás štedro odmení.
Otec Miloš, veľká vďaka za obetu, ktorú prinášate na Pánov oltár.

Jana Šimanská

LIST OD NAŠICH UKRAJINIEK – OĽGY, KÁTI A KŠÚŠI

Vrátili sme sa na Ukrajinu, ale žili sme na Slovensku 15 mesiacov.
Všetky príbehy Ukrajincov, ktorí utiekli z Ukrajiny pred vojnou, začali rovnakým spôsobom, ale každý je jedinečný a zaujímavý svojím vlastným spôsobom.
Náš príbeh začal 24. februára o 4. hodine ráno. Deti stále pokojne spali a ja, Oľga Ovsiannykova, a môj manžel sme sa pripravovali do práce. V tej dobe visela vo vzduchu nepokojná otázka „či Rusko zaútočí na Ukrajinu alebo nie“. Všetci sme dúfali v to najlepšie a neverili sme, že je to možné, ale realita sa ukázala úplne inak ...
O 5. hodine ráno niečo zapískalo za oknom. Potom bolo jasné, že ide o rakety. Objavili sa správy, že Ukrajina je bombardovaná. Najprv vojenské zariadenia po celej krajine a potom mestá. Bolo počuť výbuchy, ktoré boli blízko. A potom sa všetko začalo točiť veľmi rýchlo. Západná Ukrajina, Poľsko, Slovensko.
Len včera sme mali pokojný život: práca – škola – nákupy – všetko v pohode. A potom, akoby zlou mágiou, stojíte na vlakovej stanici v Poľsku s dvoma deťmi a dvoma taškami a neviete, čo teraz robiť. Vaše mesto je bombardované, nie je tam žiadna práca, váš manžel vstúpil do armády. Ale najzázračnejšou vecou je, že práve v tejto ťažkej chvíli sa objavujú ľudia, ktorí sú pripravení vám pomôcť. Úplne cudzí ľudia. Nikdy v živote som nedostala toľko pomoci a podpory ako počas tohto ťažkého obdobia.
Na Slovensko sme prišli 14. apríla 2022. Hanbím sa priznať, že som pred príchodom na Slovensko vedela o krajine veľmi málo. Vedela som, že krajina je malá, sused Ukrajiny, že sú tam hory a to bolo asi tak všetko.
A zrazu sme boli tu na Slovensku. Liptovské Kľačany pôsobili ako rozprávková dedina. Obklopená horami, malá a útulná.
Prvá vec, ktorá je veľmi pôsobivá je samozrejme, príroda. Veľká vďaka Petrovi a Mirke, veľa sme cestovali po Liptovskom Mikuláši. Videli sme Ruiny Liptovského Starého hradu, zoznámili sme sa s kultúrou Keltov v múzeu na Havránku, kúpali sme sa v termálnom jazere v Kalamenoch. Chodili sme na turistiku do hôr v zime aj v lete. Boli sme v Demänovskej doline. Veľmi krásna a fascinujúca Jaskyňa Slobody. Slovensko má krásnu prírodu a ľudia sa o ňu starajú. Ukrajinci sa majú čo učiť. Počnúc každoročným Dňom Zeme, ktorý sa koná v škole až po normálne triedenie odpadu z domácností. Ľudia na Ukrajine sú pripravení separovať odpadky, ale problém recyklácie nebol vyriešený na štátnej úrovni. Je tu veľký problém so skládkami. Pre niektoré regióny je to už ekologická katastrofa.
Ale najúžasnejšia vec na Slovensku sú ľudia. Je ťažké nájsť slová, ktorými by sa opísala vďačnosť Petrovi a Mirke Devečkovcom a Milanovi a Marte Oravcovcom. Prijali nás za svojich príbuzných. Otvorili nám svoj domov. Vždy mi vo všetkom pomohli. Veľká vďaka patrí Jánovi Hollému a Dáške Chvojkovej, ktorí tiež poskytli veľkú pomoc a podporu. Celý čas, čo sme boli na Slovensku, sme stretli veľa úžasných ľudí. V štátnej správe ako aj vo verejných službách a ľudí na ulici. Známi aj úplne neznámi ľudia.
Ľudia sú veľmi milí, sympatickí, pripravení pomôcť a podporiť. Každý pomohol, ako mohol. Niekto pomohol vypracovať dokumenty, niekto pomohol pochopiť pravidlá pobytu v krajine, niekto nás obdaril ovocím, niekto pozorne počúval, niekoľkokrát sa snažil pochopiť a pokojne vysvetliť, pretože vedel, že stále veľmi dobre nerozumieme slovenčine, a niekto sa len usmial a spýtal sa „ako sa máš?“ Pre človeka v ťažkostiach je najdôležitejšie pochopiť, že nie ste sami, že existujú ľudia, ktorí sú ochotní pomôcť. Môže byť veľmi ťažké nájsť cestu z ťažkej situácie na vlastnú päsť.
Zdá sa mi, že Slováci veľmi radi športujú. To zahŕňa každodenný beh, jazdu na bicykli a pešiu turistiku v horách. Absolvovali sme aj kurz nordic walkingu v Ľubeli. Bolo to veľmi zaujímavé. Veľa ľudí sa cez víkend prišlo naučiť tento šport.
Moje deti si pamätajú udalosti, ktoré boli organizované pre deti ako Deň detí, veľtrhy v škole, súťaže. Ksenia dokonca vyhrala bežeckú súťaž medzi deťmi vo veku 8-9 rokov, ktorá sa konala vo Vlachoch na jar 2022. Páčili sa nám kreatívne dielne vo výrobe veľkonočných ozdôb a vajíčok. Káťa rada pomáhala Mirke vyrábať vafle. Mirkine vafle sú veľmi chutné.
Bolo zaujímavé študovať tradície. Veľmi farebný a veľkolepý bol veľký jánsky oheň. V deň pamiatky zosnulých sme si pripomenuli aj našich príbuzných, prešli sme od cintorína ku kostolu počas Dušičkového pochodu. Naši zosnulí sú v našich srdciach a vždy tam zostanú. Máte veľkú úctu k pamiatke tých, ktorí zahynuli počas druhej svetovej vojny. V tento deň v roku 2022 sme boli s vami pri hroboch padlých partizánov v Kľačianskej doline. Zaujali nás tradície slávenia Vianoc, Veľkej noci a Nového roka. Tieto dni oslavujeme aj s našimi rodinami.
Opäť som bola presvedčená, že ľudia môžu hovoriť rôznymi jazykmi, majú rôzne farby pleti a rôzne tradície, ale jedno majú spoločné – láskavosť, lásku, súcit a ľudskosť.

Počas tejto doby sme videli veľa zaujímavých a poučných vecí. Na Slovensko budeme vždy spomínať s veľkou vďačnosťou, srdečnosťou a láskou. Malá krajina s veľkým láskavým srdcom. A Liptovské Kľačany, ako povedala Mirka, je druhá najkrajšia obec po New Yorku.

S láskou a vďakou
Oľga, Káťa a Ksenia Ovsiannykové

POZNÁTE TAJOMNÉ SVÄTOJÁNSKE TRADÍCIE?

Sviatok sv. Jána pripadá na 24. júna. V tomto roku sme Jánsku vatru pálili presne na Jána. Mnohé zvyky a tradície sa viažu na fakt, že to je najdlhší deň a najkratšia noc v roku. Obyčaje, realizované na Jána majú hlbokú tradíciu. Najznámejšie je pálenie jánskych ohňov. Ohne zakladané v predvečer sv. Jána sa kládli na krížnych cestách a vyvýšených miestach chotára, aby zahnali strigy a bosorky, ktoré mohli mať počas tejto noci mimoriadnu moc. Tento rok ju spolu so starostom zapálili, ako sám povedal „krásne bosorky“ z našej obce.

Pálenie vatier na Jána sa spájalo s mnohými poverami, obradmi, piesňami, tancom i zábavou mládeže. Hudobný Svätojánsky program nám priniesla ľudová hudba Haluška. Jej primáš Ľubo má dokonca krásne spomienky na našu obec, keď ako mládenec chodil do Kľačian na prázdniny k rodine. O to viac sa potešil, keď si na to cez prestávku mohol zaspomínať. Ku dobrej hudbe patrí dokonalý guláš, ktorý už tradične pre nás navaril Lukáš Veselovský. Podujatie sponzorsky aj tento rok podporila spoločnosť Kameňolomy Lipt. Kľačany.

Úcta k slnku a jeho životodarnej sile bola silná a toto obdobie ľudia považovali za víťazstvo svetla nad tmou. Oheň mal magickú a očistnú funkciu. Počas tejto magickej noci si mladé dievčatá želali, aby dostali toho najlepšieho manžela, a pri jánskych ohňoch si chodili vyhliadnuť nejakého vhodného kandidáta. V minulosti boli jánske ohne oveľa menšie, ako tie v súčasnosti. Pálili sa v noci z 23. na 24. júna.

Vatra pozostávala len z niekoľkých halúzok a konárov, jej výška nepresahovala meter. Kľačianska vatra presiahla 1 meter niekoľkonásobne a za svoju majestátnosť vďačí chlapom z našej obce. Už niekoľko rokov sa o to pričinili Marek a Matúš Veselovskí, Filip Martinka, Oto Kandera, Matej Pustaj, Samuel Hollý, Jozef a Tomáš Budveselovci, Tomáš Janičina, Atila Feketík, ale aj mnohí ďalší.

Pálenie Jána bolo v dedinách veľkou udalosťou. Hrali sa hry, tancovali a spievali. Obľúbenou činnosťou na Jána bolo aj chytanie svätojánskych mušiek. Deti si ich zatvárali do sklených fliaš a potom opäť púšťali. Veľmi významnou aktivitou v tomto období bolo zbieranie liečivých bylín. Počas tejto noci sa zbierali bylinky, ktoré mali mať dvojnásobnú silu. Bylinky nazbierané okolo sviatku sv. Jána mali magickú a silnejšiu liečivú schopnosť. Dievčatá si z nich varili rôzne čaje, a taktiež odvary, ktoré im mali privolať lásku, šťastie, bohatstvo a dokonca aj správneho manžela. Gazdovia a gazdiné si pri týchto jánskych ohňoch priali, aby ich statok bol produktívny, aby sa dobre darilo zvieratám. Dievčatá v tomto období dokonca varili rôzne nápoje lásky.

Skutočnosťou je, že v tomto období je v plnej sile napríklad kvet ľubovníka, materinej dúšky, čistca, alchemilky či hluchavky.

Aj v Kľačanoch sa diali zázraky. V nedeľu ráno šikovné deti z vlastnej iniciatívy vyzbierali a vyseparovali do vriec všetok odpad z Jánskej noci. Obecný úrad im venoval sladkú odmenu. Ďakujeme milé deti za vašu krásnu a prospešnú aktivitu.

Ste super.

Miriam Devečková

DETI V KRIVOM KÚTE

Na konci júla sa prázdninujúce deti stretli v Krivom kúte, aby si zasúťažili na ceste. Kristínka a Veronika Serafínové, Natálka Filová, Kiara Vrbenská pod dozorom Lukrécie Mišiakovej a Andrei Rusnákovej pripravili pre deti súťaže s občerstvením a dobrou hudbou.

VARENIE GULÁŠU V ĽUBELI

V sobotu 5. augusta 2023 sa v susednej obci Ľubeľa konal už 13. ročník Súťaže vo varení gulášu. Asi dvadsaťtri súťažných tímov si rozložilo svoje stany a kotlíky v Ovocinárskej záhrade. Po prezentácii a príprave varenia, sa o 13,00 hodine rozkúrilo pod každým kotlíkom. Variť sa mohol ľubovoľný kotlíkový guláš, v ľubovoľnom množstve a s ľubovoľnými ingredienciami. Vyhrať mohol samozrejme ten najlepší. Za obec Liptovské Kľačany, pod modrým stanom varili guláš Lukáš Veselovský, Oto Kandera a Filip Martinka. Mladícke trio prišli podporiť aj ostatní občania a samozrejme starosta obce. Majster Lukáš tentokrát navaril druhý najlepší guláš, no tajnú prísadu aj tak nevyzradil. Po vyhlásení výsledkov, čakala na účastníkov a koštovníkov parádna tombola, v ktorej nechýbalo množstvo cien. Najzaujímavejšou bola cena útechy – živý biely zajko.

SLOVENSKÉ NÁRODNÉ POVSTANIE

Tak ako v mnohých obciach a mestách na Slovensku, aj v Liptovských Kľačanoch si každoročne pripomíname výročie vypuknutia SNP. Udalosti, ktoré sa v našej obci odohrali pred 79 rokmi chceme pripomenúť predovšetkým mládeži, aby na túto udalosť nezabudli ani nasledujúce generácie. Zachovanie spomienky na toto neľahké obdobie sme si už po desiaty krát pripomenuli pochodom k hrobu partizánov v Kľačianskej doline. Aby sa spomienka na tento dátum dotkla čo najširšieho okruhu obyvateľov, odvysielali sme v obecnom rozhlase aj krátku reláciu. Po pietnej spomienke pri pamätníku padlým pred obecným úradom, položením vencov a zapálením sviečok sme sa všetci vybrali do doliny, do lokality Likavské, kde je symbolický hrob partizánov, ktorí tam zahynuli začiatkom apríla 1945.

Spev hymny a krátka modlitba za zosnulých na mieste vojnovej tragédie sú súčasťou pietneho obradu. Po vyčistení hrobu a položení venca sa účastníci pochodu stretnú pri ohníku, kde sa pri opekaní dozvedia skutočnosti, ktoré sa udiali na tom mieste v roku 1945, tak ako ich opísal vo svojej knihe „Kľačianska dolina“ priamy účastník týchto bojov a veliteľ partizánskeho oddielu Bohuš Štefan Masný.

Tento rok sa na oslavách výročia SNP zúčastnili aj zástupcovia Oblastnej organizácie Zväzu protifašistických bojovníkov v Liptovskom Mikuláši a členovia poľovníckeho združenia Viackov Ľubeľa, ktorí pripravili spolu s obcou Liptovské Kľačany občerstvenie pre účastníkov pochodu. Pomoc poskytol aj pán Ľubomír Kubík zo Stavebnín v Ľubeli, ktorý nám poskytol dodávku na prevoz účastníkov. Spoločnosť Mäsko Partizánska Ľupča poskytla pre všetkých výborné špekačky z vlastnej produkcie.

Najstarším účastníkom bol 81 ročný pán Stanislav Cabala z Ľubele, ktorý prítomných doprevádzal na ústnej harmonike pri speve tematickej pesničky.

Všetkým účastníkom aj organizátorom vyslovujeme poďakovanie. V budúcom roku by sme chceli zrekonštruovať symbolický hrob, aby sme mohli jubilejné 80. Výročie osláviť v krajšom a dôstojnejšom prostredí.

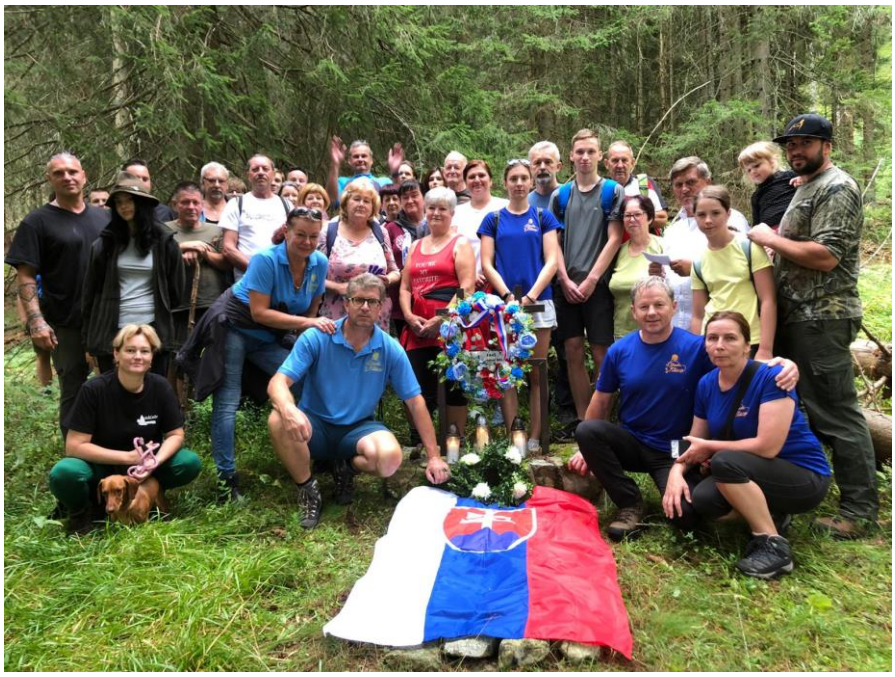

Úcta k starším

V nedeľu 29. októbra sa v kultúrnom dome zišli naši seniori. Príjemná atmosféra, krásna výzdoba a darčeky čakajúce na stole, predpovedali úžasnú atmosféru sviatočnej nedele. Na úvod predstavenia nežne zarecitovali veršíky našim starkým Emka Humená, Emka Brezňanová, Vikinka Brezňanová a Dáriusko Vozár. Po nich už nastúpil Folklórny skupina Likava z Likavky. Svojimi tancami a pesničkami rozihrali nejednu žilku v tele. S tromi pásmami predstavili krásny, skoro hodinový program. Potom už nasledovala kávička a sladké občerstvenie, o ktoré sa už tradične postarala majsterka Hotelovej akadémie Katarína Sivková. Všetkým seniorom želáme predovšetkým pevné zdravie a veľa elánu do života. Samozrejme, nesmieme zabudnúť ani na jubilantov z druhého polroku, ktorých sme odmenili kvietkom a slávnostným zápisom do pamätnej knihy. Milí jubilanti, pre vás máme krátky vinš:

V našom lese šumia buky,
šumia zvesť hneď z prvej ruky,
radostnú vec a nič inšie,
že si treba chystať vinše.
V našom lese šumia brezy
zvesť o tom, že dnes má prežiť
narodenín chvíle krásne,
ku ktorým vinš náš zaznie.

DUŠIČKOVÝ POCHOD

Dvanásty ročník Dušičkového pochodu sa uskutočnil 1. novembra 2023. Účastníci prešli od cintorína až ku kostolu, aby si krátkou modlitbou pri krížoch uctili pamiatku na všetkých zosnulých. Na záver sa všetci zohriali pred obecným úradom teplým čajom a výbornými waflami.

REKONŠTRUKCIA INTERIÉRU KOSTOLA

V jesenných mesiacoch ste určite zaregistrovali isté obmedzenia v našom kostole Sv. Alžbety. Tie súviseli s rekonštrukciou interiéru kostola. Po takmer štyridsiatich rokoch už bolo potrebné opraviť popraskané a opadané omietky, ktoré boli naposledy urobené koncom 80-tych rokov počas pôsobenia pána farára Alojza Kostelanského. Aj keď vydržali úctyhodné obdobie, bolo potrebné ich obnoviť. V tomto roku bola opravená svätyňa. Za iniciatívu treba poďakovať pánovi farárovi Ladislavovi Čurillovi, pod dozorom ktorého vykonala spoločnosť STAVPOČ s.r.o., stavebné práce. Poďakovanie patrí aj všetkým, ktorí ste finančne podporili túto dobrú myšlienku. A tí, ktorí ste nestihli, budete mať ešte príležitosť v budúcom roku, keď bude rekonštrukcia pokračovať.

TVORIVÉ DIELNIČKY

Druhá adventná nedeľa patrila našim malým Kľačancom. V komornejšej zostave sa zišli v pizzerii Kubo, aby si vyrobili vianočné ozdoby. Prsty si potrápili pri maľovaní, kreslení, či nalepovaní. Svoju šikovnosť a fantáziu si zase potrénovali pri vystrihovaní papierových hviezd. Koľko jedinečných a originálnych vianočných ozdôb sa deťom podarilo nakoniec vytvoriť môžete vidieť na stromčeku pri obecnom úrade.

Henrieta Hollá

POZVÁNKA
Srdečne pozývame
všetkých na
Vianočný punč,
v piatok
22. decembra 2023
o 17,30 hod
pred obecným úradom.

POZVÁNKA
na 12. ročník
hokejbalového turnaja,
ktorý sa uskutoční
dňa 6. januára 2024 o 9,00 hod
pred obecným úradom

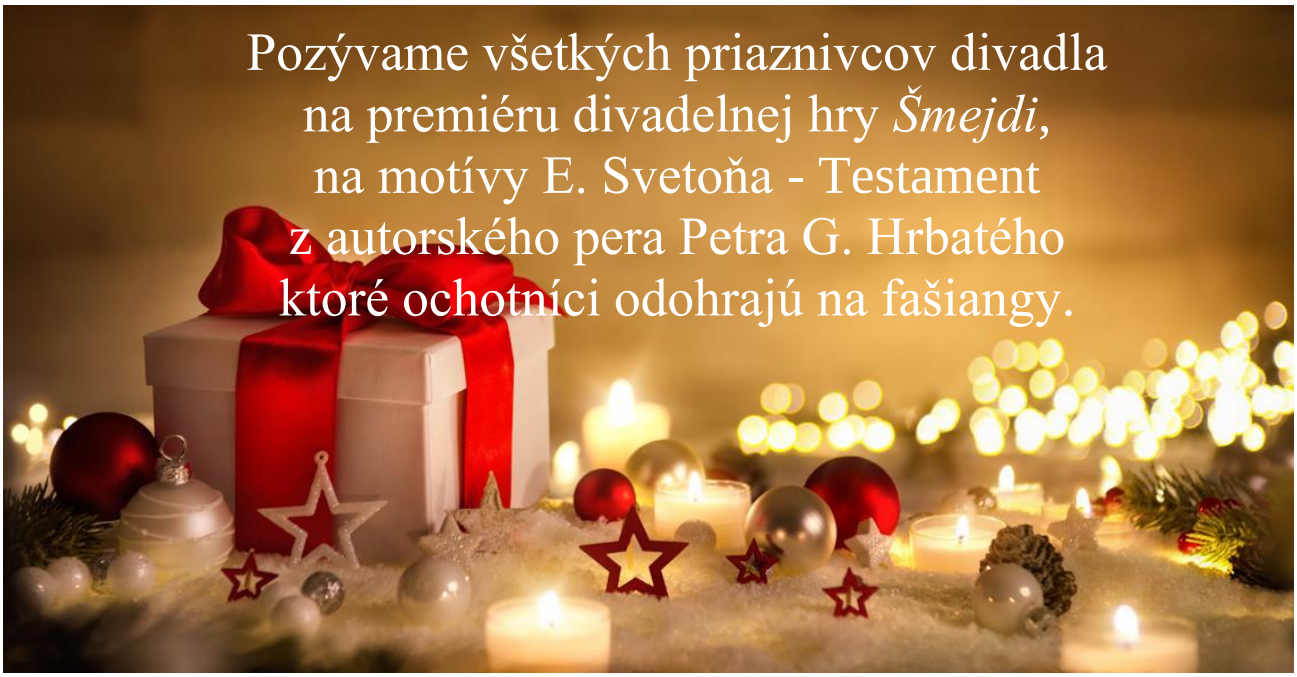
Pozývame všetkých priaznivcov divadla
na premiéru divadelnej hry *Šmejdi*,
na motívy E. Svetoňa - Testament
z autorského pera Petra G. Hrbatého
ktoré ochotníci odohrajú na fašiangy.

TEST ekologickej inteligencie

1. Ako by si si mal/a zabaliť desiatu, aby si chránil/a životné prostredie?

a) Chlebík si dám do uzatvárateľného plastového obalu na desiatu, ktorý použijem opakovane.

b) Zabalím ho do papierového obalu.

c) Každý krajec si zabalím do servítky a ešte do plastového sáčka.

2. Ktorý obal je najlepší, pretože je ho možné recyklovať najviac krát?

a) Sklená fľaša zo sirupu.

b) Plastový obal zo šampónu.

c) Papierový obal z múky.

3. Koľkokrát je možné recyklovať sklo a kovy?

a) Nie je možné ich recyklovať.

b) Môžeme ich recyklovať takmer donekonečna.

c) Možné recyklovať približne 15-krát.

4. Čo sa v prírode najrýchlejšie rozloží?

a) Plechovka.

b) Pneumatika.

c) Batéria.

5. Ktorá z týchto vecí patrí do triedeného zberu plastov?

a) Zubná kefka.

b) Polystyrén.

c) Molitan.

6. Kam patrí molitan zo starej postele?

a) Veľké kusy molitanu je potrebné odniesť na najbližší zberný dvor, malé patria do kontajnera na zmesový komunálny odpad.

b) Ak je molitan veľký a nezmestí sa do kontajnera, je nutné posekať ho na menšie kusy a vhodiť ho do kontajnera na zmesový komunálny odpad.

c) Ak sa nezmestí do kontajnera, treba ho položiť vedľa kontajnera a zberová spoločnosť ho odnesie spolu s ostatným zmesovým odpadom.

Správne odpovede:
1 a), 2 a), 3 b) 4 a), 5 b), 6 a), 7 a), 8 c), 9 b), 10 b), 11 b), 12 b), 13 c)

7. Čo spraviť s plastovou fľašou z kuchynského oleja?

a) Patrí do žltého kontajnera. Pri recyklácii sa zvyšky oleja odstránia.

b) Fľašu z oleja je najprv nutné poriadne umyť, odmastiť a potom vhodiť do žltého kontajnera.

c) Akákoľvek fľaša z oleja patrí do zmesového odpadu.

8. Kam patria jednorazové plienky?

a) Jednorazové plienky majú povrch z papiera, ale zvyšok z plastu, patria do žltého kontajnera.

b) Jednorazové plienky sú z papiera, patria medzi triedený papier.

c) Tieto plienky obsahujú aj iné, než papierové, zložky. Patria do zmesového kontajnera.

9. Kam patrí rozbité zrkadlo?

a) Zrkadlo je zo skla, ktoré nie je tvrdené žiadnymi kovovými drôtmi, preto patrí medzi ostatné sklo.

b) Zrkadlo má neoddeliteľnú tenkú pokovovanú vrstvu, vďaka ktorej sa v ňom môžeme vidieť. Preto patrí do zmesového odpadu.

c) Zrkadlo je vyrobené z krehkého skla a patrí do modrého kontajnera.

10. Kam patria hliníkové plechovky?

a) Hliník spadá pod kovy, a preto patria do triedeného zberu kovov.

b) Hliníkové plechovky sú od 1.1.2022 zálohované, je potrebné ich odovzdať do akejkoľvek predajne, ktorá je zapojená do zálohovaného systému.

c) Hliník sa zbiera len s nápojovými kartónmi.

11. Ktoré z týchto viacvrstvových kombinovaných materiálov sú označované ako nápojové kartóny?

a) Obaly z instantných polievok, káv, džúsov a smotany.

b) Obaly z džúsov, mlieka, smotany, acidofilného mlieka.

c) Obaly z čipsov a iných slaných pochutín, mlieka, ale aj kapsule z káv.

12. Čo nepatrí do kompostu?

a) Mrkva, popol z dreva.

b) Jogurt, kravské mlieko.

c) Škrupiny z orechov.

13. Čo patrí do kompostu?

a) Mäso, kosti.

b) Pokazené domáce vajíčka.

c) Čajové vrecúško.

Cyklopúť do Levoče

Dňa 29. júna 2023 sa v Liptovských Kľačanoch zastavili účastníci cyklopúte, ktorí putovali zo Starých Hôr do Levoče. V našej obci mali prvú zastávku na občerstvenie a prenocovanie. Nocľah im poskytol pán Jozef Feherpataky, ktorému ďakujeme za spoluúčasť na organizácii cyklopúte.

Zimná údržba miestnej komunikácie

Správa ciest Žilinského samosprávneho kraja, sa obracia so žiadosťou o riešenie situácie s vyústením dažďových zvodov z rodinných domov a iných nehnuteľností do cestného odvodnenia, resp. na cestné teleso. Takýto skutkový stav je v rozpore s §14, odsek 4, vyhlášky č. 35/1984, ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách (cestný zákon) Vlastník má povinnosť likvidovať zrážkovú vodu zo strechy na svojom pozemku, nie mimo neho.

Dôsledkov vyústenia zvodov na cestné teleso, najmä počas zimného obdobia môže vzniknúť lokálne namrznutie vozovky a vznik nebezpečenstva šmyku a dopravnej nehody. Častým problémom, ktorý vzniká v zimnom období je i parkovanie motorových vozidiel na cestných komunikáciách tak, že obmedzujú prejazdnosť vozidiel zimnej údržby. Preto, pokiaľ je to možné, je potrebné vozidlá parkovať vo dvoroch, pozemkoch alebo miestach na to určených tak, aby nebol obmedzený výkon zimnej údržby.

Mikuláš

V stredu večer na Mikuláša všetky deti počuli v obecnom rozhlase tichú vianočnú melódiu, ktorá sprevádzala Mikuláša s anjelom a čertami. Dobre počujete. Až traja čerti zavítali domov k deťom. Boli to milí čertíci preoblečení za Lucku Oravcovú, Simonku Tkáčovú a Maja Hrbka. Láskavého anjela sa zhostila Lenka Brezňanová a Mikuláš sa preobliekol za Filipa Martinku. Spolu prešli celú dedinu a neobišli ani jeden dom. Zato im deti krásne spievali a recitovali básničky. Všetky deti dostali sladkú odmenu, až veľké koše ostali prázdne. V Mikulášskej tradícii budeme pokračovať aj o rok.

Milí nadšenci ľudových tradícií. Ak máte záujem naučiť sa tkať pravé súkno, prihláste sa na malé školenie na tel. číslo 0907 296 294 p. Laučík. Záujemcovia môžu byť rôznej vekovej kategórie. Naučme sa zachovávať tradície v každej podobe.

Chválime:

- Spišskú katolícku charitu, ktorá pre občanov v hmotnej núdzi poskytla potravinové balíčky
- pani Paulínu Gettovú, ktorá venovala kyticu k soche Sv. Alžbety

Nechválime:

- občana, ktorý vyhodil molitan k zberným nádobám. Tento odpad nepatrí do separovaného zberu, ale do kontajnera na objemný odpad pri ihrisku

- občanov, ktorí parkujú svoje autá na krajniciach obecných ciest a vytvárajú tak prekážku pre vozidlá, ktoré vykonávajú zimnú údržbu ciest a zber odpadu

Vydáva: Obec Liptovské Kľačany, 032 14 Liptovské Kľačany 72, IČO: 00315451, tel. č.: 044/55 93 258, email: liptovske.klacany@gmail.com. Evidenčné číslo: EV 5899/20, ISSN: 2729-7454. Redakčná rada: Ing. Ján Hollý. (predseda), Ing. Miriam Devečková, Ing. Oľga Hollá, Mgr. Jana Šimanská, RNDr. Jozefa Mikušincová, Mgr. Henrieta Hollá, PaedDr. Anna Vlčeková, Mgr. Lenka Brezňanová. Grafická úprava: Ing. Dagmar Chvojková. Periodicita: 2x ročne. Tlač: FORK, Martin. Náklad 200 ks. Vyšlo v decembri 2023. Distribúcia vlastná.